

Mulighedernes landskab

– fra vision til virkelighed

af Gudrun Gjesing & Kim Qvist

I 2007 blev Ehlershjemmets bygning (Børnehuset) fra 1925 gennemrenoveret og børnene fik eget værelse, hyggelige stuer og aktivitetsrum af forskellig slags. Det var nok medvirkende til, at man fik øjnene op for, hvor utilsvarende og kedelig legepladsen var. Forstander Kim Qvist henvendte sig til børneergoterapeut Gudrun Gjesing og inviterede til en rundvisning og inspirationsmøde.

Det varede ikke mange timer, før idéen om, at legepladsen skulle renoveres udviklede sig til, at vi skulle inddrage hele uderummet til at skabe helt nye og unikke udendørs rammer for vores børn. "Intet er for godt til vores børn!", som forstanderen plejer at udtrykke det. I løbet af kort tid fik vi aftaler med eksterne eksperter, som indgik i en arbejdsgruppe sammen med os.

Projekt 'nyt udemiljø'

Arbejdsgruppen mødtes og idéerne blomstrede – helt uden at vi skulle tænke i økonomi i første omgang. En fantastisk sjov og spændende proces, hvor vores forskellige fagområder og erfaringer skulle blandes til det ypperste projekt. Vi diskuterede mål og indhold for Ehlershjemmets udemiljø. Der

EHLERSHJEMMET er en observations- og behandlingsinstitution for forældre og børn, beliggende i Haderslev i Sønderjylland. Gennem mere end 80 år har Ehlershjemmet arbejdet for at hjælpe børn, familier og mennesker i nød. Vi er i dag en moderne institution i nyrenoverede bygninger. Ehlershjemmet ligger naturskønt i løvskov lige ned til Lillebælt. Her har vi plads til 12 børn i Børnehuset. Familiehuset er placeret i et almindeligt lejlighedskompleks i Haderslev. Her er plads til 7 familier, der bor i egne lejligheder.

blev målt op og lavet skitser på pergament, fundet fotos af eksisterende legeredskaber, analyseret hvilke funktioner, udemiljøet skulle tilgodes: ale-nelig, voksen-barnleg, små børn og store børn hver for sig og sammen, særlige hensyn til vores sårbare børn, glæde ved og forpligtelse med dyr, sand og vand, lys og skygge, ujævnt terræn, udfordringer og sikkerhed, beplantning og meget andet.

Inden og undervejs holdt vi inspirationsmøder med medarbejderne, som oplevede at være aktører i processen, hvilket er helt nødvendigt for at medarbejderne føler ejerskab til projektet og resultatet.

Inddeling i forskellige funktionsområder

Vi valgte at opdele uderummene og give dem navne ud fra den funktion, vi tænkte, de enkelte områder specielt skulle stimulere og tilgodes. I projektbeskrivelsen ses overskrifterne: Velkommen til Ehlershjemmet, Torvet (skolegården/baggården), Legeplad-

Kronprinsesse Mary bliver budt velkommen.

sen (børnehaven), Haven (dagplejen), Terrassen (familien), Vikingepladsen (SFO'en), Stranden og Dyrehold.

Alle børn kan lege i alle de forskellige uderum, men vi har indtænkt et særligt fokus i de forskellige rum i forhold til aktivitetsmuligheder og legeredskaber.

Projektbeskrivelsen og fondsansøgninger

I februar 2008 var projektbeskrivelsen

færdig og godkendt af personalet. Så var det bare om at få udregnet budgetoverslag og komme i gang med at skrive ansøgninger. Her gælder det om at være kreativ på internettet og finde frem til fonde, der vil støtte formål som dette. Et stort og tidskrævende arbejde, hvor man skal være forberedt på mange afslag.

Udførelsen

Forstanderen troede så meget på, at det skulle lykkes at få penge til projektet, så allerede i april 2008 gik vi i gang med første etape 'Legepladsen'. To måneder senere kunne vi en dejlig junidag indvie den nye, spændende legeplads – en legeplads, der ligner alt andet end en motorikbane. Hvis man analyserer de enkelte legeredskaber, så kan man konstatere, at når børn leger og bevæger sig her, så kan de stimuleres alsidigt socialt, følelsesmæssigt, sansesmæssigt, bevægelsesmæssigt mm.

Senere fik vi flere fondsmidler til anden etape og i april 2009 gik de store maskiner i gang igen. Der blev gravet huller, flyttet bunker, lavet bakker, plantet træer, buske og blomster, lagt asfalt, chaussésten, lavet bandebane og meget, meget mere.

Vi mangler stadig penge til at fuldføre hele projektet, som det blev beskrevet i februar 2008, og samtidig finder vi stadig på nyt, vi kunne tænke os at få lavet. Så det er et projekt, der aldrig bliver færdigt – heldigvis!

Indvielsen

Når man får mulighed for at lave et *mulighedernes landskab*, så må det også indvies med manér. Den 29. juli 2009 kom Kronprinsesse Mary på en sol-

skinsdag og indviede vores udemiljø. Og det blev en festdag, hvor alle børn fik et kongeligt håndtryk, som de sikkert aldrig vil glemme, foruden en herlig festdag.

Den daglige brug

Det er ikke tilstrækkeligt, at man får lavet et unikt udemiljø. Det kræver også en indsats efterfølgende at få medarbejdere til at gribe og udnytte alle de muligheder, de forskellige uderum tilbyder. Vi må i personalegruppen løbende holde inspirationsmøder, hvor vi analyserer de forskellige uderums unikke og særlige muligheder.

Vi forsøger at arbejde med, at der ikke skal være for mange regler og forbud, som hæmmer børnenes kreativitet, nysgerrighed og aktivitet. Og børnene skal føle ejerskab til uderummet. De skal passe på sig selv, hinanden og legeredskaberne; og de har opgaver med at passe dyrene hver dag: fugle, høns og geder – og snart også kaniner. For vores børn giver det nye udemiljø særlige muligheder for leg, for glæde og bevæglæde ved udendørs aktiviteter, for anderledes motiverende og inviterende fællesaktiviteter i forpligtende fællesskaber.

Har man en gammel nedslidt legeplads, er der tendens til, at nogle børn vil ødelægge legeredskaberne. De børn, der har boet hos os, mens byggeriet stod på, føler ejerskab over for udemiljøet. Nu kan der foregå aktiviteter mange forskellige steder i uderummet, hvor børnene ikke forstyrrer hinanden, hvor de kan fordybe sig, hvor de kan eksperimentere og konkurrere med sig selv.

Vi kan adskille børnene, så de vilde

Gudrun Gjesing er specialergoterapeut i børn, underviser og skribent – se www.gjesing-haderslev.dk, blev fastansat på Ehlershjemmet i begyndelsen af 2008, blandt andet som projektleder i forhold til Ehlershjemmets udemiljø.

Kim Qvist er lærer og familierapeut – se www.kimqvist.com. Forstander på Ehlershjemmet fra juni 2004.

og voldsomme får lov til vild leg, uden at de stille børn er i vejen og bliver bange. Og de stille børn tør udforske og udfordre omgivelserne og sig selv i deres eget tempo, uden at være bange for at blive kørt ned eller grinet af, af de vilde og voldsomme.

De mindre børn har også mulighed for at være tilskuere til de store børns spændende leg, og så selv imitere, eksperimentere og øve sig, fx når de store er i skole.

PROJEKTET er udarbejdet af Gudrun Gjesing, specialergoterapeut i børn, Ehlershjemmet og Benny Schytte, kultursociolog samt Søren Damkjær og Lene Lunghøj, AG Gruppen/HedeDanmark – i tæt samarbejde med børn, personale og forstander på Ehlershjemmet. Derudover har flere kunstnere været tilknyttet og bidraget med udsmykning og skulpturer: Francis Cuny, Søren Cip Nielsen, Susanne og Søren Brynjolf. Projektet har fået støtte fra blandt andre A.P. Møller og Hustru Christine McKinney Møllers Fond til almene Formaal, Lions Danmark, Hans og Ingrid Jensens Fond, Odd Fellow Logen, Landbrugets seniorklub i Gl. Haderslev Amt.

Se mere om projekt 'Mulighedernes landskab' på Ehlershjemmets hjemmeside: www.ehlershjemmet.dk